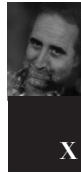


Membres numeraris

Xavier Besalú Costa



Xavier Besalú Costa va néixer a Sant Julià

de Ramis el 1953. Ha estat mestre de primària durant dotze anys i impulsor, en l'àmbit de l'educació no formal, de l'Escola de l'Esplai del Bisbat de Girona. És llicenciat en filosofia i lletres per la Universitat Autònoma de Barcelona i doctor en pedagogia per la Universitat de Girona —amb la tesi *Diversitat cultural i educació. Per una educació intercultural a les escoles d'educació primària*. Actualment, imparteix classes al Departament de Pedagogia de la Universitat de Girona.

Les seves investigacions i publicacions sobre immigració, interculturalitat, escola i nouvinguts i models d'acollida, referent tant a Catalunya com a l'Estat espanyol, se centren a donar resposta a l'actual onada migratòria provinent de cultures properes, com ara les llatines, i d'altres molt diverses i allunyades de la nostra.

D'entre les moltes aportacions que Xavier Besalú ha fet per al replantejament del sistema educatiu i d'altres formes d'educació, en destaquen tres, les quals són una mostra prou significativa de la seva acció:

I. La pedagogia

No som aquí per rendir-nos. La pulsio ètica de la pedagogia (2016) és el títol d'un llibre recent de Besalú que defineix molt bé el seu combat des de l'educació per a construir una societat catalana culta i justa, edificada sobre una educació de qualitat i a l'abast de tothom. Besalú proposa una pedagogia adreçada a recuperar l'educació democràtica i impulsora de la llibertat i la igualtat. Advoca per l'educació com a lluita contra tot determinisme,

sigui social o biològic, i per bastir una pedagogia democràtica i crítica d'arrels humanistes i culturals, propostes que desenvolupa en el seu llibre *Pedagogia sense complexos. Entre fatalistes i saberuts*.

II. Immigració, cultura i llengua

Xavier Besalú, un dels dissenyadors del Pla per a la Llengua i la Cohesió Social, impulsat per la Generalitat de Catalunya, advoca per un model intercultural, que és una proposta pedagògica, ètica i política que s'adreça a edificar una escola i una educació per a tots, amb l'objectiu de construir un model de societat obert i més democràtic, alhora que respectuós amb els drets de les minories. Aquest plantejament afecta tot el currículum —que caldria reorganitzar per tal que permetés a l'alumnat comprendre el món actual com el millor antídoto contra el racisme i la xenofòbia—, l'acció del professorat i la implicació de totes les institucions educatives. No sols en l'educació formal sinó, especialment, en els àmbits de l'educació no formal.

III. Algunes idees sobre el professorat i la seva formació

El doctor Besalú, formador d'educadors, entén la tasca d'educar com un compromís moral, atès que, més enllà dels aprenentatges acadèmics, la manera en què actua el professorat influeix, directament o indirecta, en el desenvolupament dels alumnes com a persones. És per això que considera indispensable que el professional de l'educació sigui demòcrata i s'oposi a les ideologies que posen en dubte la igualtat i la dignitat de les persones, culte i interessat pel saber. En aquest sentit, remarca la importància de retornar, en la societat de la informació, la primacia del coneixement a l'acció educativa.

Forma part de diverses entitats i institucions de l'àmbit de la pedagogia, entre les quals destaquen la Societat Catalana de Pedagogia (societat filial de l'IEC), el Col·legi Oficial de Pedagogs de Catalunya i la Càtedra UNESCO de Desenvolupament Sostenible: Equitat, Participació i Educació Intercultural. Així mateix, ha estat membre del Consell Escolar de Catalunya, durant vuit anys; membre del comitè científic i del comitè organitzador del simposi *Llengua, educació, immigració*, organitzat per l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona i l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Girona (deu edicions), i vicepresident, durant vuit anys, dels Grups de Recerca i Actuació amb Minories Culturals i Treballadors Estrangers (GRAMC), entitat de la qual fou membre (1990-2015).

Col·labora amb el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya en el desplegament del Pla per a la Llengua, la Interculturalitat i la Cohesió Social, i amb el Centre per a la Innovació i Desenvolupament de l'Educació (CIDE), del Ministeri d'Edu-

ció espanyol, en la realització de recursos CREADE sobre educació intercultural. També és col·laborador de l'Ajuntament de Salt (Girona) en temes d'immigració i participa en la formació permanent del professorat en educació intercultural a les Illes Balears, Cantàbria, el País Basc, l'Aragó, Navarra, Andalusia i Castella i Lleó, i en programes de formació de la Fundació Jaume Bofill.

Des de 2013, és responsable de les publicacions generals de l'Associació de Mestres Rosa Sensat i director de la revista *Perspectiva Escolar*, editada per la mateixa entitat. Forma part del Consell de Redacció de la *Revista de Girona*, que edita la Diputació de Girona, i publica regularment a les revistes *Revista Catalana de Pedagogia*, de l'IEC; *Temps d'Educació* i *Perspectiva Escolar*, i en altres publicacions, com el *Diari de l'Educació de Catalunya*, *El Diario de la Educación* i *El Punt Escolars* (suplement setmanal d'*El Punt Avui*).

La seva activitat de recerca, fortament lligada al seu compromís social i cívic, se centra en les línies principals següents:

1. L'atenció a la diversitat, diversitat cultural i educació intercultural

Sobre aquest tema, ha publicat, entre d'altres, *Millors vincles, millors resultats? La relació entre docents i famílies per a l'èxit educatiu de tot l'alumnat* (Barcelona, Fundació Jaume Bofill, 2014) i *La buena educación: libertad e igualdad en la escuela del siglo XXI* (amb Ignasi Vila; Madrid, Los Libros de la Catarata, 2007).

2. El disseny, desenvolupament i avaluació del currículum

Podeu veure les seves propostes en aquest camp a *La educación intercultural en Europa. Un enfoque curricular* (ed.; Barcelona, Pomares-Corredor, 1998) i a *Escuela y sociedad multicultural. Propuestas para trabajar con alumnado extranjero* (amb Josep Tort; Sevilla, Mad Libros, 2009).

3. La formació de professionals de l'educació

Amb publicacions com: *Mestres del segle XXI. Competents, ben formades i justes* (ed.; Girona, CCG Edicions, 2007) o *Pedagogia: professionals de l'educació i la cultura* (ed. amb Jordi Feu; Girona, CCG Edicions, 2009).

4. Pobresa, marginació i exclusió social

Sobre aquest tema ha escrit: *Pobresa, marginació i exclusió social a la Garrotxa* (amb Jordi Feu; Olot, Càritas Garrotxa i Universitat de Girona, 2003) i *Construint identitats. Espais i processos de socialització dels joves d'origen immigrat* (ed. amb Teresa Climent; Barcelona, Mediterrània, 2004).

5. Les polítiques educatives

Xavier Besalú ha elaborat el modèlic i interessantíssim *Pla d'Escolarització Extensiva*. (Banyoles, Ajuntament de Banyoles, 2002) i, també, *Educar en societades pluriculturales* (Barcelona, Wolters Kluwer España, 2007).

Per acabar, volem constatar que Xavier Besalú és un candidat ideal, ja que serà un membre disposat a contribuir, des de la recerca i la participació actives, en les tasques de la Secció de Filosofia i Ciències Socials i en les de l'Institut.

Resum del text llegit pel senyor Josep González-Agàpito i Granell en el Ple del dia 7 de juny de 2018 (el senyor Xavier Besalú Costa va ser nomenat membre numerari de la SFCS en el Ple del dia 13 de setembre de 2019)

Bernat Sureda i Garcia



Bernat Sureda i Garcia va néixer el 30 de juliol de 1953 a Palma. És una de les personalitats més destacades del moviment que des de fa dècades impulsa la renovació i la qualitat educatives a les Illes Balears, tant en l'àmbit de l'educació formal com en el de l'educació fora de l'escola, una acció estretament unida a la voluntat de normalització lingüística de la xarxa escolar i universitària. Ja des dels anys setanta del segle passat, Sureda destacà en la defensa de l'ensenyament en català, al costat d'altres universitaris com Gabriel Bibiloni, Aina Moll o Martí March, que impulsaren la Comissió per a la Normalització del Català, la qual activà una acció unitària del professorat a favor de la normalització.

Fa molts d'anys, potser massa i tot, que vaig tenir la possibilitat de conèixer el doctor Bernat Sureda, ja que fou alumne meu en una assignatura de la llicenciatura de pedagogia. Uns anys més tard, li vaig dirigir l'anomenada aleshores *tesina*, ocasió en que vaig adonar-me de la manera rigorosa de treballar i de la seva passió per la recerca historicoeducativa. Acabada la llicenciatura, vaig fer tot el possible perquè pogués ser professor